

Izhaja
vsak mesec enkrat.

—
Uredništvo in uprav-
ništvo je v Šelenbur-
govl ulici 5/1.

MOJ DOM

Oglase se računa po
posebnem ceniku.

Tiska tiskarna Makso
Hrovatin v Ljubljani.

Odgovorni urednik:
Ivan Petkovšek.

Glasilo Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Štev. 2.

Ljubljana, 12. februarja 1923.

Leto III.

K povišanju stanarine.

V pomirjenje po zadnjih shodih najemnikov vršečih se po Sloveniji pretirano razburjenih strank, smo primorani podati sledeče pojasnilo: Novi stanovanjski zakon je stopil z dnem 1. januarja 1923 v veljavo, o izpremembi ali celo njega ukinjenju ne more biti niti govora, ker zakon zamore izpremeniti le narodna skupščina. Pravilnik pa je vsaj glede najemnin izdan popolnoma v smislu zakona. S tem morajo računati, hočeš — nočeš, vsi najemniki in najemodajalci, če tudi ni vseč ne prvim še manj pa drugim. Glede nato se svetuje trezno mislečim najemnikom in gospodarjem v njih obojnem interesu le to, da se pogodijo takoj za nadaljno stanarino, da si prihranijo stroške, pota in kar je še huje, medsebojno sovraštvo. Zato pa napačno ravna stranka, ki na zahtevo gospodarjevo — nahujskana po kakem demagogu — kratkomalo odkloni vsako povišanje najemnine, in vsako pogajanje, ki ga že zakon sam in pa pravilnik izrecno omenja. Napačno bi pa delal tudi gospodar, ako bi pametno protiponudbo stranke kratkomalo odklonil. Kakor se čuje, se je že tudi v Ljubljani vsaj v 50% slučajih dosegel sporazum. Ako se smatra v Zagrebu po tamošnjih listih in poročilih cena mesečno za eno stanovanjsko sobo 1000 K in v Beogradu 1000 Din primerna, in ako se je že v Avstriji z zveznim zakonom pred kratkim dovolilo 150kratno povišanje predvojne najemnine, torej od 1000 na 150 tisoč kron, vendar ne bode nihče pričakoval, da se bo kolo ravno pred Slovenijo ustavilo, kjer se pa sicer 3 milijarde kron zapije na leto, kakor menda v nobeni drugi evropski pokrajini. Kakor povsod, moralo se bo tudi pri nas tisto kričeče nesorazmerje med cenami za stanovanja spraviti vsaj približno v sklad z vedno rastočo draginjo vseh drugih življenskih potrebščin. Čudno je, da se shod najemnikov še nikoli ni razburil nad tem, da stane danes kilogram sladkorja, ki ga tudi oni kupujejo in je veljal leta 1914 kvečjemu 80 vinarjev, danes 98 kron, slanina preje niti 2 kroni, danes 126 kron, ena moška obleka popreje 50 do 60 kron, danes 6000 kron. Trgovcu se dopušča 25 odstotkov čistega dobička, edino posestnikom stare hiše se ne sme pustiti nobenega dohodka od njegovega zazidanega kapitala, tudi ne toliko, da bi mogel vzdrževati, ko so se cene za gradbeni material in delo za 6000 odstotkov povišale. — Posestniku stare hiše velja ves boj, ves srd, on je oderuh, ker je sedaj, ko so drugi sloji vlagali

novce v pridobitna podjetja in kupičili premoženje zazidali ali nosili v hranilnice in brezskrbno vživali obresti, ko je on pozidal ali popravljajl večinoma pristradani zraven pa še izposojeni denar te hiše za to, da imajo stanovati kje ljudje, ki ga v zahvalo sedaj psujejo z oderuhom in mu grenijo življenje. Tako se ne dela gospodarska politika. Seveda velja to le o maloštevilnih brezvestnih hujšakah in o strankah, ki s čisto celo neopravičeno pipo-sestvanimi stanovanji špekulirajo in se okoriščujejo, ne velja po o večini poštenih in pametnih najemnikov, med temi zlasti tudi izobraženih državnih uradnikov, ki odkrito priznavajo težkoče in krivice, ki se hišnemu gospodarju godijo in ne iščejo sveta pri demagogih. Torej prevdarnost, pamet in sporazum. Če pa najemniki brezobzirno trgajo in proč mečejo hišne rede in javno na shodu opozarjajo stranke, da ni nobenega zakona za dopustvo povišanja najemnine, potem seveda ni upanja na pameten dogovor. Pri tem smo primorani javno obvestiti, da je na stanovanjski anketi pri pokrajinski upravi vladni poročevalec in to gotovo z vednostjo takratnega ministra g. dr. Žerjava predlagal primerno maksimalno povišanje najemnine, ker drugače bi hišni posestniki v smislu starega zakona imeli pravico do izdatnega povišanja, je za trezno prevdarjenega človeka jasno, da so posestniki upravičeni zahtevati razmeram primerno višje stanarine.

Da se najemniki ne bodo begali po dotični notici, češ, da naj v onih slučajih, če se z gospodarjem niso sporazumeli za najemnino, nalagajo za februar najemnino pri kakem uradu, se opozarjajo na izrecno dodatno naredbo k čl. 10 ministar za socialno politiko od 23. decembra 1922, št. 34.500, zadnji odstavek. (Glej »Moj Dom« od 17. januarja 1923.) Kajti gospodar ni primoran, da bi hodil še te dosedanje kronce iskat k uradom. Ako stranka ne bo plačala sploh nobene najemnine o prvih predpisanih dneh osebno njemu, ji sme stanovanje odpovedati. Zlagati je stanarino le tedaj, ako jo gospodar tudi na račun sprejeti noče.

Ker izvestni demagogi hujškajo stanovanjske najemnike, katerih velika večina se je poravnala z hišnimi lastniki glede povišanja najemnin, naj ne plačajo nobenega poviška, če tega ne določi razsodišče, opozarjamo vse prizadete, da če sta se hiš. lastnik in najemnik v smislu novega stan. pravilnika glede povišanja

najemnine poravnala ter sporazumno ugovarila, koliko bi znašal najemnina od 1. januarja 1923 dalje, da je taka poravnava za obe stranki obvezna ter more lastnik, če najemnik ne plača dogovorjene najemnine, ki je bila sporazumno določena takoj pri sodišču vložiti ter jo izvršnim potom izterjati. Posestniki, ki so se z najemniki že poravnali, naj se ne obračajo več na stan. razsodišče za odmero, ampak le na sodišče za plačilo.

Glede groženj izvestne organizacije, da bodo objavljali imena hišnih posestnikov, ki so zahtevali previsoko najemnino itd., naj se ne vstraši nihče. Tudi hišni posestniki bi lahko priobčili imena najemnikov, ki zahtevajo od mesečne sobe po eden ali dva tisoč kron. Višje kot zakonito določene najemnine ne more itak nihče zahtevati, toda tudi zakonito določene najemnine ne more itak nihče zahtevati, toda tudi zakonito določena najemnina ni v nobenem razmerju s pravično najemnino, ki bi se morala vsaj bližati zlati valuti. Hišni lastniki upoštevajo obstoječi težki gospodarski položaj, posebno državnih nameščencev, ravnotako pa naj store tudi najemniki, ker težo položaja čuti vsak hišni lastnik najhujše, dočim je mnogo najemnikov, ki niso v stiskah. Zoper hujšake, ki hočejo iz fraz in šarlatanstva kovati profit zase, bomo pa vedeli nastopiti na način, ki bo zelo uspešen zoper nje.

Nojemninska anketa.

(Konec.)

Dr. Regali ponovno povdarja, da je treba gledati z narodno-gospodarskega in socialnega stališča. Ako bodo najemnine v starih hišah tako nizke, bodo stanovanja v novo zidanih poslopjih ostala prazna in nihče ne bo tako nespameten, da bo še zidal. S tem se bo ubila vsaka gradbena podjetnost. Pripravljeni smo pogajati se na najnižje, kar je možno a na ta način ne gre.

Ref. dr. Steska: Z ozirom na stališče hišnih posestnikov, ki so proti diferenciranju, se sklicujem na predlog novega zakona. Ta predlog spremeniti ni naša naloga. Preko te činjenice, da eksistirajo različno situirani sloji, ne moremo iti. Mi ne moremo sklepati o izpremembi tega predloga.

Frelih Ivan: Pravilno bi bilo, če bi bila stanovanja z ograničeno najemnino davka prosta.

Ref. dr. Steska: Ponovno povdarja, da je diferenciranje sklenjena stvar.

Povišek najemnine za stanovanja.

Nagode Anton reasumira: Imamo tri predloge: 1. predlog g. referenta za povisek od 3 na 5 krat, 4 na 7 krat, 6 na 10; člen 7 uredbe je dopolnjen s členom 16 pravilnika; 2.) drugi najširši predlog je moj, da ostanejo dosedanje odločbe v veljavi; 3.) predlog društva hišnih posestnikov, ki se glasi na 12 kratno povišanje.

Najširši predlog, ki se izjavlja, da ostanejo stare določbe v veljavi, dajem na glasovanje.

Za ta najširši predlog so glasovali zastopniki: Stanovanjski senat, oddelek socialne politike, trgovska in obrtna zbornica delavska zbornica, društvo najemnikov, osrednja zveza državnih nameščenec in zveza obrtnih zadrug.

Dr. Adolf Golija za zvezo industrijcev se je vzdržal glasovanja, ker zveza v tem oziru še ni precizirala svojega stališča. Izjavlja, da je kršen princip svobodne lastnine in prostega razpolaganja z lastnino, upošteva pa, da so bili izredni ukrepi potrebni. Izraža nado, da bo čimprej potrebno, da pridemo v normalne razmere.

Frelih Ivan protestira v imenu hišnih posestnikov proti glasovanju, češ, da je anketa namenjena le, da se zastopniki zedinijo ali podajo svoje izjave, ni pa običajno in na mestu kako glasovanje. — Odločno protestira proti glasovanju, ker je evidentno, da morajo hišni posestniki biti preglasovani.

Povišek najemnine za poslovne prostore.

Nagode Anton: Glede najemnine za poslovne prostore so predloženi trije predlogi: 1.) predlog g. referenta, ki se izjavlja pri malih obratih za 10 kratno, pri srednjih obratih za 16 kratno, pri ostalih prosto povišanje najemnine, seveda ne sme znašati najemnina manj kot dosedaj; 2.) predlog g. predsednika Zveze obrtnih zadrug Eng. Franchettija, ki je za 5 kratno povišanje pri malih obratih, za 7 kratno pri srednjih obratih in pri ostalih pa svobodno povišanje; 3.) predlog hišnih posestnikov, ki so za najmanj 20kratno povišanje. — Pri vseh predlogih gre za povišanje osnovne najemnine iz leta 1914.

Večina se je pridružila predlogu g. Franchettija in sicer so glasovali za ta predlog vsi zastopniki kot prej, prištevši zastopnika Zveze industrijcev dr. Golija, razen obeh zastopnikov hišnih posestnikov, v katerih imenu je ponovno protestiral in izjavil:

Frelih: Ponovno ponavljamo naše zahteve 1.) za stanovanja 12 kratno, 2.) za lokale 20 kratno povišanje, 3.) odločno protestiramo proti glasovanju, 4.) protestiramo 1.) da ni bil na glasovanju kot prvi predlog g. referenta.

Pokrajinski namestnik: (ki se je med tem vrnil) opozarja gg. zastopnike, da služijo itak vse izjave vladi le v informacijo.

Nagode Anton izvaja: Večina se je prilagodila mojemu mnenju. Predlogi hišnih posestnikov bodo tudi označeni. Tudi pokrajinska uprava bo svoje predloge sta-

vila. Morajo pa hišni posestniki oddati pismeno svoje mnenje in priključilo se bo poročilu na ministrstvo.

Lilleg Maks poda v imenu zveze javnih nameščenec naslednjo izjavo: Protestiram proti vsakemu povišanju z ozirom na dejstvo, da je beda državnih nameščenec na višku in da jim je nemogoče utrpeti enega dinarja. Ko nam vlada prizna stanarino, smo pripravljeni dati v isti izmeri svojim najemodajalcem. Vsako povišanje bi privedlo do protesta, ki bi imel zle posledice. Delavci imajo sicer skrajno sredstvo štrajk, tega sicer mi nimamo. — Odgovornosti ne prevzame organizacija, ako se prejemki nameščenec še znižajo.

Dr. Regali smatra za potrebno, da povdari, da zastopajo vse ostale organizacije le hišne najemnike, dočim zastopava samo midva z g. Frelihom hišne posestnike.

Nagode Anton zaključí, ker je namen in dnevni red ankete izčrpan.

Avtonomne občinske naklade za mesto Ljubljana.

Ko so od 1. maja 1922 avtonomne občinske naklade v Ljubljani znašale skupaj 47 odstotkov in bi bila od 1. januarja 1923. za podlago odmere teh pristojbin vzeta najemnina iz leta 1922, bi bili s tem hišni posestniki in ravnotako tudi najemniki preveč obremenjeni. Radi tega je Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani na mestni magistrat, pokrajinsko upravo ter delegacijo financ v Ljubljani napravilo sledečo vlogo:

Po poduku na formularih za napoved hišne najemnine za davčni leti 1923 in 1924 se sme odbiti samo gostaščino in vodarino ter kanalizacijsko pristojbino, ki jih je bilo plačati v dotičnem najemniškem letu (torej v l. 1921 in 1922).

Ker so bile najemnine izza 1. avgusta 1921 povsod in zlasti za poslovne lokale močno zvišane in ker znaša gostaščina, vodarina in kanalizacijska pristojbina skupaj 47 odstotkov čiste najemnine, pridemo do gorostasnih konsekvenc, zlasti tam, kjer je hišni posestnik pobiral kumulativno najemnino, vodarino, gostaščino in kanalizacijsko pristojbino. Na pr. Hišni posestnik je kumulativno prejel:

v l. 1921 (l. XI. 20—31./X. 21) K	60.000
v l. 1922 (l. XI. 21—31./X. 22) <	100.000
skupaj	K 160.000
povprečna najemnina	K 80.000
v l. 1921 in 1922 je plačal na	
gostaščini, vodarini in kanali-	
zacijski pristojbini skupaj	< 10.000
ostane	K 70.000

Za vsako davčno leto 1923 in 1924 mora plačati:

20% hiš. najemniškega davka	K 14.000
95% doklad	< 13.300
47% vodarine, gostaščine in ka-	
nalizacijske pristojbine	< 32.900
skupaj	K 60.200

Od brutto prejemka K 80.000 mu torej ostane samo znesek K 19.800.

Iz tega je razvidno, da odstotek 47 za gostaščino, vodarino in kan. pristojbino ne more obveljati za dobo 1923 in 1924.

Te davščina je občina tako visoko zvišala le radi tega, ker so bile prejšnje najemnine iz l. 1918 in 1919, ki so bile podlaga odmeri teh davščin za l. 1920 in 1921 tako nizke, da prejšnji odstotek 11 (4% + 5% + 2%) ni več zadostoval.

Ta razlog pa ne obstoji več pri sedanjih 4krat, 10krat in še več zvišanih najemninah.

Vsled tega predlagamo, da se te komunalne davščine za l. 1923 in 1924 primerno znižajo, morda skupaj na 15% ali kvečjemu na 20%, ker bode finančni efekt še vedno 3 do 4krat večji, kakor dosedaj.

Delegacija ministrstva financ je itak privolila v pobiranje teh obč. davščin v izmeri 47% samo do konca l. 1922 in tako je tudi pokrajinska uprava izdala dovoljenje mestni občini samo do tega časa.

Za l. 1923 in 1924 mora torej občinsko zastopstvo ozir. vladni komisar določiti na novo te davščine in vlada jih mora na novo dovoliti.

Prvo društvo hišnih posestnikov je primorano, da stori v tem pogledu uže navedene predloge in odločno ugovarja, če bi se nameravalo občinske naklade predlagati odnosno dovoliti v sedanjí mnogo previsoki izmeri.

V nasprotnem slučaju bi bili hišni posestniki primorani najemnikom naprtiti vse te presežke čez dosedanje obč. davščine n. pr.

Kakor zgorajšnji primerljaj kaže, plača dotični hišni posestnik na teh davščinah letno 5000 K. Ker se mu sedaj predpiše 32.900 K, bo moral zahtevati od strank ravnotako ta znesek, torej 27.900 K več, kar bo seveda vse najemnike privedlo do pritožb in prepиров.

Mestni magistrat se vsled predstojenih razlogov prosi, da določi in predlaga v potrditev vodarino, gostaščino in kanalsko pristojbino v primerno znižanih odstotkih, t. j. skupno nikakor ne nad 20%.

Mestni magistrat, pokrajinska uprava za Slovenijo ter delegacija ministrstva financ v Ljubljani so vse te okoliščine vpoštevali ter določili za Ljubljano sledeče avtonomne naklade:

Z naredbo pokrajinskega namestnika z dne 16. januarja t. l. se je sporazumno z delegacijo ministrstva financ dovolilo, da sme mestna občina ljubljanska v delno kritje stroškov za vzdrževanje in obratovanje občinskega vodovoda v letu 1923 pobirati vodarino v izmeri 12 odstotkov od uradno ugotovljene povprečne najemnine v telu 1921 in 1922, ki tvori podstavo za odmero hišne najemnine za davčno dvoletje 1923 in 1924. Z enako naredbo z dne 31. januarja 1923 se je določila gostaščina za leto 1923 in 1924 v izmeri 10% od iste najemnine po odbitku Din. 200.— Najemnine do všteti Din. 200.— so gostaščine proste. Ker znaša kanalska pristojbina v Ljubljani 2%, znašajo skupaj vse avtonomne doklade v Ljubljani 24%. Če je na pr. najemnina leta 1921 znašala K 4000.—, leta 1922 pa

K 6000.—, znaša povprečna najemnina K 5000.— in od tega se odmeri vodarina 12% in kanalska pristojbina 2%, skupaj 14% t. j. K 700.—. Pri odmeri gostašine se od K 5000.— odšteje K 800.— in račun od 4200 10% t. j. K 420. Vse občinske avtonomne doklade znašajo torej za l. 1923. od povprečne stanarine K 5000.—, skupaj 1120 kron.

Jamstveno zavarovanje.

Hišni posestniki smo gotovo oni stalež v današnji dobi, ki so ga vojne in po vojne razmere najbolj zadele. Države so posegle globoko v naše pravice in nam vzele možnost prostega razpolaganja z našim imetjem, niso pa nam zmanjšale naših obveznosti. Od nezvišane ali pa samo neznatno zvišane najemnine moramo plačevati večje davke, kot v mirni dobi, vzdrževati poslopja in poleg tega nositi nezmanjšane odgovornosti, ki nam jih nalagajo poedini paragrafi občnega državlanskega zakona in policijski predpisi.

Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani je že svoj čas smatralo za svojo dolžnost, da opozarja svoje člane na možnost zavarovanja zakonitega javništva kot lastnike poslopij. Sklenilo se je z bivšo nižjeavstrijsko zavarovalnico kolektivno zavarovanje za svoje člane in je k temu zavarovanju pristopilo okoli 150 članov. Ko je leta 1921 nižjeavstrijska zavarovalnica, ki pri nas ni koncesionirana in torej ne sme poslovati, potom svojega reprezentanta zahtevala brezprimerno visoko povišanje, ki ga je v tem času uvedla tudi na Dunaju, je naše društvo z ozirom na posebno neugoden položaj svojih članov v letu 1922 sklenilo, da na povišanje ne pristane in pogodbe ne podaljša, vsled česar je odnosna polica z aprilom 1922 prenehala. Med tem je društvo, zavedajoč se svoje odgovornosti in svojih članov iskalo prilike, kje bi se moglo ugodno skleniti to zavarovanje. Končno je stvar dozorela tako daleč, da je bila sprejeta ponudba zavarovalnice »Triglav« povodom izrednega občnega zbora dne 23. januarja t. l., in so vsi navzoči člani ljubljanskega društva odnosno zveze zadnji predlog pri tej priliki soglasno sprejeli. Današnji številki so priložene za naše člane v Ljubljani, Mariboru, Celju in Ptuj izjave, katere naj se točno izpolnijo in nemudoma vrnejo.

Naš sedanjí položaj veliko bolj zahteva, da se zavarovanju obče, tako požarnemu, osobito pa jamstvenemu, posveča večja pazljivost, kot kedaj preje, zakaj v današnjih razmerah je dotični, ki bi ga zadela ostra roka zakona, naravnost izgubljen. Navedemo naj nekaj primerov, ki so se dogodili tekom leta 1922. Hišni posestnik v Mariboru je moral plačati najemniku, ki si je zvečer, prišedši domov, na nerazsvetljenih stopnicah zlomil nogo 70.000 kron. V Ljubljani je bila o priliki popravljanja neke hiše poškodovana dama, ko je šla ravno mimo in je dobila za to poškodbo 20.000 K, in še drugi. Kako more hišni posestnik v sedanjih razme-

rah nositi to nezmanjšano odgovornost, ko mu skromni dohodki njegove hiše ne dopuščajo niti najnujnejših popravil. Društvo se v polni meri zaveda težavnega položaja svojih članov, smatra pa za neobhodno potrebno, da se hišni posestniki odločijo za jamstveno zavarovanje, ker je to edini izhod, da se rešijo Damoklejevega meča, ki jim v obliki zakonitih dolečb neprestano visi nad glavo. Ako bi se tudi podeželski naši člani želeli zavarovati, naj nam to javijo in jih bomo sprejeli v našo kolektivno pogodbo.

Mnenja smo, boljše je dati nekaj, kot pa riskirati vse.

Premija se ravna po najemninu in v večini slučajev ne znaša niti pol odstotka najemnine.

Draštveni odbor.

Iz naših organizacij.

Protestni shod hišnih posestnikov v Ljubljani.

Na verandi hotela »Union« se je dne 21. decembra 1922 ob mnogobrojni udeležbi vršil protestni shod Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani proti predloženi stanovanjski noveli, stanovanjskemu pravilniku ter proti občinski davščini na nezazidane parcele v Ljubljani. Shod je otvoril predsednik Frelj s pozdravom na navzoče, ki so se zbrali v tako obilnem številu in s tem pokazali solidarnost in stanovsko zavest. Takoj v začetku je povdarjal, da ima društvo polno posla, a če ni uspeh vedno popolen, je to krivda onih, ki se še premalo zanimajo za organizacijo. Izvršujoč sklep zadnjega shoda, bi se morali zastopniki društva podati v Beograd k gosp. ministru dr. Žerjavu, a da prihranimo velike potne stroške, smo naprosili g. ministra, da nas je sprejel povedom njegovega tukajšnjega bivanja v Ljubljani. Povabili smo na to konferenco vsa društva iz dežele in pa iz Zagreba. Razgovora pri gosp. ministru se je udeležilo pod mojim vodstvom 10 zastopnikov društva hišnih posestnikov iz Ljubljane, Zagreba, Maribora, Trbovelj i. t. d. Konferenca pri gosp. ministru je trajala cele 3 ure in se je obravnavala točka za točko naših ugovorov in predlogov proti stanovanjskemu pravilniku in marsikaj se je spremenilo na korist hišnih posestnikov. Da se ni več doseglo, je pripisovati odporu najemnikov, ki so seveda tudi z vsó močjo nastopili proti pravilniku. Natančno o tem poročati danes radi pomanjkanja prostora ne moremo in to omenjamo samo v dokaz našega dela. Na to je predsednik Frelj v zelo obsežnem govoru navajal vse ugodnosti in neugodnosti, dobrote in krivice novega pravilnika, ki jih daje hišnim posestnikom. Poroča tudi o stanarinski anketi pri pokrajinskem namestniku radi maksimiranja stanarin z ozirom na stanovanjsko novelo. To poročilo smo priobčili na drugem mestu. — O stanovanjskem pravilniku se je razvila dolga in živahna debata, katere so se udeležili: Uran, Regali, Kmetec, dr. Poček in podpredsednik Staré.

Te jkončani razpravi je sledilo predsednikovo poročilo o davčni reformi in proti njej napravljeni spomenici, ki smo jo že tudi priobčili. Kot nadaljna točka je sledilo predsednikovo poročilo o naredbi o pobiranju občinske davščine na nezazidane parcele v Ljubljani, s katero se je mnogo ljubljanskih posestnikov prav krivično in občutno obremenilo. Predsednik poroča pri tem o njegovem odločnem nastopu proti tej davščini v bivšem občinskem svetu, ko pri takratni večini vsi še tako važni in tehtni pomisleki niso našli razumevanja, temveč gluha ušesa. Ko so sedaj o tej davščini izšli plačilni nalogi, se je šele pokazalo, do kakih gorostasnosti vodi demagoštvo in nepravo pojmovanje gospodarskih razmer. S to davščino se je hotelo pospeševati stavbno gibanje, a doseglo se je ravno nasprotno. Ideja morebiti ni slaba, a sedaj in v taki obliki popolnoma neizvedljiva. Če bi naredba ostala v veljavi bi Ljubljana postala mesto lepega, modernega mesta sčasoma mesto hlevov in šup. Če bi se pri tej naredbi bilo poprej vsaj malo stvarno premislilo, bi ne bil zagledal belega dneva ta neštvor. Predsednik predlaga, da se proti tej davščini store najenergičnejši koraki in da se takoj odpošlje deputacija prizadetih posestnikov g. vladnemu komisarju na magistratu in g. pokrajinskemu namestniku ministru Hribarju. Razprave o tem predmetu so se udeležili gospodje: Korsika, Breznik, kanonik Sušnik in dr. Požar. Ker je bil s tem dnevni red končan, je predsednik prebral spodaj navedene resolucije, ki so se jednoglasno z odobravanjem sprejele ter na to shod zaključil s ponovno zahvalo za udeležbo ter z obljubo, da v kratkem skličemo zopet nov shod.

RESOLUCIJE.

I.

Na shodu v hotelu »Union« dne 21. decembra 1922 zbrani hišni posestniki iz Ljubljane in okolice ugovarjajo soglasno proti temu, da bi se stanovanjski zakon in stanovanjske navedbe znova poslabšale njim v škodo in še v večji meri omejile njihove pravice svobodnega razpolaganja z lastno imovino. Oni zahtevajo odločno, da se tudi sedaj obstoječe omejitve lastnikov hiš glede svobodnega razpolaganja z njihovo imovino čim preje popolnoma odpravijo in da se tudi lastniku hiše na ta način vrnejo enake pravice kakor ostalim državljanom. Ob času, ko je evetela trgovina in obrt, ko si je veliko število poprej revnih najemnikov pridobilo ogromno premoženje, mora lastnik hiše, kot berač in suženj svojih najemnikov gledati, kako njegovi najemniki živijo mnogokrat v brezprimerni potratnosti in povrh še iz hudobije kvarijo njegovo lastnino. Le tedaj, če se bo lastnikom hiš vrnilo vse pravice in jim zajamčilo tudi primerne dohodke, se bode tudi pospešila stavbena podjetnost in prenehalo pomanjkanje stanovanj.

Prav odločno protestiramo proti dejstvu, da stanovanjski pravilnik v nekaterih točkah kakor smo jih navedli v naši

vlogi z dne 25. X. 1922 ni v skladu s stanovanjskim zakonom in ga je prekoračil na škodo hišnih posestnikov. Ugovarjamo tudi proti temu, da se je na anketi pri pokrajinski upravi dne 11. XII. 1922 dal na glasovanje samo predlog predsednika stanovanjskega senata, ki se je izrekel zoper vsako povišanje najemnine, radi česar se ni razpravljalo niti o predlogu vladnega zastopnika, ker je bil namen po ministrstvu zahtevane ankete vsaj približno doseči sporazum med najemniki in hišnimi posestniki, je s tem glasovanjem ostala anketa brez rezultata in pomena.

II.

Na shodu v hotelu »Union« dne 21. XII. zbrani hišni posestniki iz Ljubljane in okolice ugovarjajo soglasno in odločno proti vsaki novi obremenitvi hiš, kakor je predlagano v zakonskem načrtu za izenačenje davčnih zakonov. Nujno potrebno je, da se hiše razbremenijo sedanjega davčnega bremena, ki je že sam ob sebi nezmožen. Nikakor pa ni dopustno, da se lastniku hiše, kateremu so se že blizu cela desetletja vzeli vsi dohodki kot odškodnino za to naprtijo nova bremena, ki bi v resnici samo poostrila in ovekovečila sedanje brezpravno stanje lastnikov hiš in s tem ubila vso gradbeno podjetnost in razvoj mest.

III.

Na shodu v hotelu »Union« dne 21. XII. 1922 zbrani mnogoštevilni posestniki ugovarjajo soglasno in odločno, da bi se v Ljubljani s kakršnimkoli novimi občinskimi davki in dokladi še bolj obremenile nepremičnine. Prav energično pa protestiramo proti naredbi o pobiranju občinske davščine na nezazidane parcele v Ljubljani, s katero se je mnogo posestnikov prav krivično in visoko obremenilo. Zavračamo tudi način predpisa te davščine, ko se je na umeten način lastnikom parcel vzelo vsako možnost do pritožbe. Te davščine nikakor ne bodo olajšale stanovanjske bede, ampak jo nasprotno le poostrile. Zelo kvarno pa utegne ta davščina vplivati na razvoj mesta v higijenskem, sanitarnem in lepševalnem oziru, ko so v nevarnosti vsi naši vrtovi.

Celje. Društvo hišnih posestnikov za Celje in okolico je priredilo dne 16. decembra 1922 protestni shod v hotelu pri Pošti, kjer nas je s svojim obiskom razveselil predsednik pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani g. Frelih. Podpredsednik društva g. Gregorič je otvoril zborovanje, zahvaljujoč se članom za tako številno udeležbo ter podal besedo g. Frelihu, ki je od vseh navzočih burno pozdravljen, v svojem nad 2 uri trajajočem zanimivem govoru podal izčrpno poročilo o novem stanovanjskem pravilniku, novi davčni reformi in raznih hišne in zemljiške posestnike zadevajajočih vprašanjih. V debato, ki se je nato razvila, so med drugimi posegli gg. Gregorič, Berna, Rebek in Janič. Zlasti živahna debata se je razvila glede našega

potrebnega glasila »Moj Dom« ter smo vsi navzoči člani obljubili g. predsedniku, da bomo delali nato, da se bode število članov našega društva ter naročnikov našega glasila zvišalo na največje število. Pokazalo se je na tem zborovanju, kako nujno potrebna je močna organizacija naših društev, zakaj le v slogi vseh hišnih posestnikov brez ozira strankarskega pripadništva ter neumornem delu vseh članov je priča-

kovati, da se nam zdavno že ugrabljene pravice vrnejo. Sprejete resolucije so se odposlale pokrajinski upravi v Ljubljani. Zahvaljujemo se obenem g. Frelihu ponovno za njegovo stanovsko požrtvovalnost, da se kljub oddaljenosti vsakega našega zborovanja udeleži, nam poroča ter nas za nadaljne delo bodri, ter ga prosimo, da na tem svojem potu za naše teptane pravice tudi vztraja.

Povišanje dimnikarskih tarifov.

Z ozirom na tozadevno prošnjo deželne zadrage dimnikarjev za Slovenijo v Ljubljani, je določil oddelek ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani v zmislu

določil § 51 o. r. za čas od 1. januarja 1923 nadalje do preklica sledeči maksimalni cenik za dimnikarsko obrt v območju pokrajinske uprave za Slovenijo.

Za enkratno ometanje:		Za mesto Ljubljana, Maribor, Celja, Ptuj.	Za vse ostale kraje.
1. odprtega kuhinjskega ognjišča		2.25	2.75
2. navadnega prolaznega dimnika			
a) v pritličju		1.50	1.75
b) za vsako nadalnje nadstropje		—50	—70
3. ruskega ali valjastega dimnika			
a) v pritličju		1.10	1.25
b) za vsako nadalnje nadstropje		—40	—50
4. štedilnika z enim kotličem in eno pečico (vštevši dimno cev do 1 m dolgoti)		2.25	2.50
5. štedilnika z enim kotličem in dvema pečicama (vštevši dimno cev do 1 m dolgoti)		3.—	3.25
6. štedilnika v večjih gostilnah, kavarnah itd.		4.50	5.—
7. štedilnika v zavodih in hotelih		9.—	10.—
8. male železne peči (vštevši dimno cev do 1 m dolgoti)		1.—	1.50
9. srednje velike železne peči (vštevši dimno cev do 1 m dolgoti)		1.60	2.—
10. velike železne peči (vštevši dimno cev do 1 m dolgoti)		2.25	2.75
11. izredno velike železne peči (vštevši dimno cev do 1 m dolgoti)		2.75	3.25
12. cevi od vsakega metra		—50	—70
13. navadne lončene ali švedske peči (skupno s cevjo do 1 m dolgoti in zamazanjem)		5.—	6.25
14. velike, kakor pod točko 13. omenjene peči		6.25	7.25
15. malega aparata za centralno kurjavo		12.50	12.50
16. srednje velikega aparata za centralno kurjavo		17.50	17.50
17. velikega aparata za centralno kurjavo		25.—	25.—
18. cevi v steklarnah in hmeljnih sušilnicah za 1 m		1.25	1.25
19. pekovskega duška		1.—	1.—
Za enkratno požiganje:			
20. prolaznega dimnika		6.—	6.50
21. ruskega ali valjastega dimnika		3.25	3.50
22. dimne cevi		3.—	3.—
Za enkratno ometanje:			
23. malega kotliča v zasebnih hišah		1.75	1.90
24. srednje velikega kotliča v zasebnih hišah		1.25	1.50
25. velikega kotliča v zasebnih hišah		1.50	1.75
26. prolaznega dimnika v pekovskih obratih (vsakih 14 dni)		2.50	2.75
27. ruskega, kakor pod točko 26. omenjenega dimnika		1.75	2.25
28. malega kotla v pivovarnah in tovarnah		30.—	30.—
29. velikega kotla v pivovarnah in tovarnah		50.—	50.—
30. izredno velikega kotla v pivovarnah in tovarnah		65.—	65.—
31. za pregledovanje in snaženje novih dimnikov		3.—	3.50
32. v nočnem času od 1. aprila do 30. septembra in sicer od 20. do 5. ure ter od 1. oktobra do 31. marca od 18. do 6. ure se zvišajo gornje cene za 50 odstotkov.			
33. za delo ob nedeljah in praznikih se zaračuna k gornjim cenam še 50 odstotkov poviška.			

Ta tarif je stopil v veljavo šele 1. januarja 1923 in smejo torej dimnikarski mojstri za ometanje dimnikov napraviti račune za II. polletje 1922 še po starem

nižjem ceniku in je višje zahteve odločno odkloniti. Za II. polletje 1922 je plačati toliko, kolikor za I. polletje 1922.

Dopisi.

Kako se godi hišnim posestnikom v času »ustave« in »osvobojenja«.

Posestnik treh hiš ni mogel v nobeni dobiti človeku primerne stanovanja, da bi se oženil in pričel krščansko družinsko življenje, ampak je moral prebivati poleg hleva in kozâ svojega najemnika. Odpove stranki stanovanje, da se more sam vseliti. Stvar pride pred sodnika. Ta pa razsodi po Salamonsko: »Če si prebival dozdaj v hlevu kot samec, lahko prebivaš še z naprej kot oženjenec. Propadel je in plačal stroške.

Hišna lastnica ima nad seboj stranko z 8 do 12 letnimi otroci, ki v svoji objestnosti opravljajo potrebo kar čez hodnik. Zaman so vsi opomini. Nasprotno jih mati, zavedajoč se brezmejne zaščite »ubogih«, »brezpravnih« najemnikov — še ščuva na nadaljno ponesnaževanje, češ — »da se bode gospodinja jezila«. Lastnica odpove upravičeno taki stranki stanovanje zaradi kršitve hišnega reda. Odpoved bi v takem primeru utegnila še v Alžiru v Afriki obveljati, tembolj pa še pred sodnikom v Jugoslaviji. Ne boš! Ker se stranka izgovarja, da so to otroci, se pridruži sodnik tudi temu naziranju češ: To so otročarije! Lastnica propade...

Lastnik neke vile, sam bivši sodnik, mirna pohlevna duša, ima najemnika, oblastnega železniškega uradnika, ne upa se on in žena prikazati na vrt, ne da bi jih gospa najemnica ne opsovala. Vsa prizadevanja pri sodišču so bila dosedaj zaman, da bi se iznebil ta mučenik takega najemnika, nasprotno, ko je lastnik oponesel najemniku njegovo, olikanega uradnika nedostojno vedenje, dobil je na glavo celó tožbo radi razžaljenja časti.

Pred kratkim časom srečam bivšega odbornika društva hišnih posestnikov, ki je že dosti prestal od svojih najemnikov, pa tako veselega kakor še nikoli. »Kam pa, kolega hišni revež; ali ste zadeli srečko, da ste tako vesel?« »Ne boš; prosim, da me več ne kličete s tem naslovom, da me ne razžalite! Od včeraj sem stanovanjski najemnik-gospod, ne pa sluga-hišni lastnik. Prodal sem srečno svojo bajto, imam v najemu štiri sobe; v dveh prebivam sam, dve pa oddajam v podnajem in dobivam zanje še enkrat toliko, kakor plačujem najemščine za vse štiri. Razen tega pa me odslej ščitijo vse komunistične naredbe in vse številne instance stanovanjskega pravilnika — seveda končno tudi sodišče, kjer odločujejo tudi moji tovariši — najemniki. — Torej Bog živi naše zakone in pravilnike in njih očete! In moč živi sedaj prav dobro, brez skrbi, si privošči vina, ko je prej še pri mleku moral štediti. Samo to še čaka, kar utegne po zagotovilu boljševiskega vodje najemnikov tudi dočakati, da mu bode hišni posestnik ob priliki plačane male najemščine, podaril »zlato uro«!...

J. Pirc:

Trnjeva pot hišnega posestnika.

Kajne, rajše bi videl, da te peljem na pot, obdano od duhtečih cvetic, a žali-

bog vodijo najina pota skozi trnje, ki reže v meso onega, ki okuša »srečo« biti hiš. posestnik. Neradi odkrivamo vse one krivice, ki se gode danes hišnemu posestniku, toda nesreča je prava učiteljica življenja. Za danes, dragi prijatelj, stopi z menoj v Ilirsko ulico, v bližini šentpeterske cerkve v Ljubljani. Še par korakov in sva v hiši mojega prijatelja. Potrkam. Toda glej! Sprva molk, mislila sva, da se je izselil moj prijatelj — lastnik te hišice. Stopim bliže k vratom in mu zašepčem, da naj mi odpre. Ta ubogi trpin, zaklenjen v svojem lastnem stanovanju že par dni brez prave hrane, v bojazni, da mu tujec ne vdere v stanovanje, tudi v me kot svojega prijatelja ni imel zaupanja ter sem le pri oknu poslušal žalostno povest. Dolga je! »Pred dvema leti sem kupil s prihranki svoje žene, tako je začel to resnično povest, to enonadstropno hišo, da preskrbim stanovanje sebi in družini 3 oseb. Dotlej smo stanovali vsi štirje pri mojih starših v eni sobici. Naravno je bilo, da sem odpovedal v lastni hiši stranki brez otrok, stranki, ki se je že itak obvezala v smislu Gosarjeve naredbe, da si sezida stanovanjsko hišo. — Toda glej! Pritožba je šla na pritožbo. — Prva inštanca, druga inštanca, zadnja inštanca! Po poldrugem letu je šele Stol sedmorice v Zagrebu odločil meni v prid. Razveselil sem se, češ vendar je še pravica na svetu! Sodnija obrača, stanovanjski urad pa obrne. Ko zve stan. urad za to odločitev, brž se požuri in nakaže brez seje stanovanjskega sosveta stanovanje drugemu prosilcu, ki se je potihem sporazumel z dosedanjim najemnikom ter zasedel eno sobo, kamor je spravil že tudi pohištvo. Proti tej nezakoniti oddaji sem se pritožil na stanovanjsko oblast II. stopnje, ki je na večkratno mojo zawtevo in intervencijo Vaših društvenih funkcionarjev končno po 6 mesecih ta nezakoniti rok razveljavila. Na podlagi tega odloka ter radi izselitve dosedanjega najemnika sem zasedel izpraznjeni sobi ter kuhinjo, medtem, ko je tretja ostala v posesti onega, ki se je potihem vselil. Komaj sem se vselil, 4 ure po vselitvi pa se mi isti dan dostavi nov odlok stanov. oblasti I. stopnje, s katerim se podeljuje vnovič celotno stanovanje zopet zgoraj omenjeni stranki. Značilno je pri tem to, da je bil odlok stanov. oblasti II. st. glede razveljavljanja datiran z 22. 9. 22, dočim meni dostavljen šele 9. oktobra, nasprotno pa odlok o zopetni nakazitvi datiran z istim dnem t. j. 9. okt. ter meni dostavljen še isti dan samo 4 ure po prejemu prvega odloka.

Ljudje božji, je vzkliknil moj prijatelj, jeza mu je zadržala nadaljnje besede. In zopet je šla z nova pritožba na drugo inštanco! V tem položaju sem danes trdno odločen, da živ ne zapustim stanovanja, če bi se me hotelo s surovo silo iz njega izgnati.

Zasmilil se mi je, vprašal sem se, ali res ni več pravice na svetu, dejal sem si, ne bojim se anarhije od spodaj, ampak one od zgoraj. —

Povest je žalostna, a poučna, zato le

na dan še z drugimi krivicami, da današnja družba uvidi napačno smer svojih potov.

Razno.

Uložitev napovedi za dohodnino za leto 1923 je sedaj nepreklicno določena do konca februarja tega leta ter pri tem opozarjamo hišne posestnike na naš pork v zadnji številki »Mojega doma«.

Važno! Prošnje na stanovanjsko oblast za določitev najemnin je založila Zveza društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani in se dobe v društveni pisarni proti plačilu stroškov. Vsak hišni posestnik naj si v slučaju potrebe preskrbi teh praktičnih tiskovin, ker si obenem prihrani mnogo stroškov in potov. Društva hišnih posestnikov naj te tiskovine naroče skupno, da se s tem prihrani poštne stroški. Izšel je tudi stanovanjski zakon in pravilnik v posebni mali knjižici, ki se dobi istotam po 6.— Din. Upamo, da se bodo hišni posestniki posluževali edinole teh praktičnih tiskovin, in ne plačevali za sestavo teh priprostitih prošenj visokih honorarjev. Te prošnje sestavlja po potrebi tudi društvena pisarna.

Sodna odpoved stanovanj. Zadnji čas so se pri okr. sodišču v Ljubljani odklanjale ustne odpovedi stanovanj hiš. posestnikov z izgovorom, da naj se take sodne odpovedi delajo po odvetnikih. Ker bi s tem hišnim posestnikom narasli nepotrebni stroški, se je na naše posredovanje odredilo, da se take ustne odpovedi brez ugovora zopet sprejemajo in če bi se kakemu hišnemu posestniku v tem oziru ne ustreglo naj se obrne na g. sodnega predstojnika. Pismene odpovedi se na željo napravijo tudi v društveni pisarni.

Kako plačujejo stranke gospodarjem podnajemnine? Imam stranko v hiši, ki dobiva za dve sobi preko 800 K podnajemnine, gospodarju pa je plačala le 15% od 320 K, vse drugo si odračuna za opravo perila itd. Vkljub temu, je zakonito določeno za sobe z opremo plačevati 15%, za prazne sobe pa 30%. — Naj navedem še, da plača stranka gospodarju za 4 sobe in kuhinjo ter pritliklinami le 270 K na mesec ali 2600 K letno. Gospodar je bil pripravljen se zadovoljiti za dosedanje najemnine, samo da plača 15% od podnajemnine. Stranka pa hoče sedaj še utajiti podnajemnine in ni mislila sploh nič plačati podnajemnin. Seve pod takimi pogoji se gospodar tudi ne more zadovoljiti. To pa je tista hvalisana pravičnost strank napram gospodarju. Stranka samo gleda, kje bi gospodarja oglodala in temmanj plačala, čeravno ima gospodar ogromne stroške z vzdrževanjem svoje hiše.

Človekoljubnost hišnih gospodarjev.

Najemniki stanovanj pozivljajo po časopisih stranke naj naznanijo tiste hišne gospodarje v svrhu objavljanja njihovih imen, ki niso zvišali najemnin. Pisec teh vrstic, pa poziva vse hišne gospodarje naj naznanijo društvu hišnih posestnikov

vse one človekoljubne dobro situirane stranke, ki so prostovoljno revnejšim gospodarjem plačale z 1. januarjem t. l. dosedaj tako nizke odslej pa zvišane najemnine.

Se bolj potrebno pa bi bilo, da vsi hišni gospodarji prijavijo imena vseh upornih, prepirljivih in škodaželnih strank, ki se ob vsaki priliki branijo plačevati zakonito določene stanarine, pristojbine in doklade, tako, da mora gospodar s silo iztiskati iz njih vsah vinar. Tak statistika nam bo ob gotovem času izvrstno služila, da si bomo znali izbrati hišni gospodarji v stanovanje le take stranke, ki čutijo, delajo in pomagajo hišnim gospodarjem pri takšni draginji vzdrževati človekoljubna stanovanja. — Vse stranke, ki si štejejo v dolžnost gospodarju samo nagajati, stanovanja kvariti in skoro nič plačevati, naj si pa ob svojem času same sebi pripišejo, če bodo težko dobile stanovanja, ali pa jih bodo morale

dražje plačevati, kakor miroljubne stranke. Miroljubnim strankam bo vsak gospodar rad postregel s človekoljubjem.

Hišni posestniki ljubljanski! Na zadnjem izrednem občnem zboru Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani dne 23. januarja 1923 se je za leto 1923 določila sledeča članarina. Pri hišah do stanarine letnih Din. 5000.— Din. 20.—; do Din. 10.000.— Din. 30.—; do Din. 20.000.— Din. 60.—; nad Din. 20.000.— Din. 100.— letno. Hišni posestniki ljubljanski in okoliški se prosijo, da določeno članarino poravnajo po današnjemu »Mojemu domu« priloženih položnicah v najkrajšem času. Hišni posestniki so sedaj po naši organizaciji dosegli precejšnje zvišanje stanarin in ker stroški našega delovanja vsestransko rasejo, radi tega naj se jim ne zdi navedena članarina morebiti previsoka in naj brez odlašanja pošljejo nanje odpadli znesek. Kateri manjši hišni posestnik ali pa v slabih

gmočnih razmerah bi težko utrpel navedeno vsoto, naj pošlje primerno nižjo članarino in ga bomo radi tega ravno tako šteli za svojega člana. Hišni posestniki, ki se nahajajo v boljših razmerah in hočejo za našo organizacijo več prispevati, naj blagovolijo nakazati primerno večji prispevek. Prosimo pa, da vsakdo prejeta položnico takoj izpolnjeno odda poštenu uradu, da na ta način društvo nemudoma prejme denarna sredstva v pokritje tekočih stroškov. Če smo primorani letno članarino osebno pobirati, nam s tem naraste ogromno nepotrebnih stroškov, kar je na škodo našim članom. Uverjeni smo, da se nam ne bo z nerednim plačevanjem članarine naše delo še otežkočilo. Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani.

Naročajte „Moj Dom“!

Gg. hišnim posestnikom in posestnicam se priporoča za pleskanje oken, vrat, ograj i. t. d.

tvrdka

Tone Malgaj

stavbeni in pohištveni pleskar ter ličar
Ljubljana, Kolodvorska ulica 6.

Delo solidno! Proračuni brezplačno! Cene zmerne!

Vodovodni Instalater,
klepar in krovec

zaloga škrlc (strešnikov)

Teodor Korn

Ljubljana

Poljanska cesta številka 8

Lokal za slaščičarno.

Kateri hišni posestnik bi zamogel oddati hišnemu posestniku in našemu vnetemu članu lokal za slaščičarno, naj pošlje ponudbo na upravo »Mojeja Doma«.

Soba za društ. pisarno

Pokrajinska zveza društev hišnih posestnikov za Slovenijo in Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani iščeta v sredini mesta nujno dve ali vsaj eno večjo sobo s poseb. vhodom za društveno pisarno. Hišni posestniki se vljudno prosijo, da po možnosti vpoštevajo to objavo in naklonijo svoji organizaciji primerne društvene prostore.

Tehn. ing.

dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbeni inženier in mestni stavbenik.

Stavbeno podjetje in tehniška pisarna za visoke stavbe, arhitekturo, vodne, betonske in železobetonske zgradbe.

Ljubljana, Na Mirju.
Projektiranje ter izvršitev vseh stavb po najkvalitetnejših pogojih.

Razno železnino, potrebščine za stavbe, pohištvo, orodja za obrtnike, poljedelce, štedilnike, peči, kuhinjsko posodo, vodovodne cevi, sesalke, portland-cement, strešna lepenka, suhe barve, čopiče, firnež, karbolinaj, strojno olje, priporoča

Al. Sušnik, železnina
Ljubljana, Zaloška cesta.

Fran Ravnikar

Ljubljana, Linhartova ul. 25.

Stavbeno in umetno tesarstvo, stavbno mizarstvo, parna žaga in lesna industrija.

Telefon št. 415. Pošt. ček. zav. št. 11.428.
Prevzemanje zgradb, hiš, vil, stolpnih streh, balkonov, vrtnih utic, verand, stopnic, vrat, oken itd.

Prodaja na primerna odplačila!

Amerikanska tvrdka

„SINGER“ šivalni stroji

Bourne & Co., New York

je razširila svoje podjetje v državi SHS ter prevzema vse v stroko spadajoče posle, kakor: urejanje tvornic s specialnimi »Singer« šivalnimi stroji vseh vrst z električnim pogonom; poleg tega ima v zalogi vse vrste strojev za obrt in industrijo kakor tudi za rodbinsko porabo. V zalogi vedno tudi prvovrstne olje, igle in nadomestni deli.

„SINGER“ šivalni stroji, Bourne & Co. Nev. York.

Ljubljana, Šelenburgova ul. 3
Maribor, Dravska ul. 10.

Mehanična delavnica povečana!

Generalni zastop

vzajemne zavarovalne banke

„SLAVIJE“ v Ljubljani

sprejema zavarovanja proti požaru, vlom in zavarovanja na doživetje in smrt.

Rezervni fond: K 125.000.000,
Letna vplačana premija
K 55.000.000.

Vsa pojasnila daje generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani, Gosposka ul. 12, v lastni hiši.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanovljena 1900

Delniška glavnica in rezervni zakladi cca K 150.000.000—

Čekovni račun št. 10.509.

Brzjavni naslov: Banka Ljubljana.

Telefon št. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Obreštuje vloge najugodnejše. — Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novo mesto, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.